

людині». Показується, що філософія як мистецтво пізнання – це прерогатива «схільних до теорії», до «вільної думки», за що вони спорадично переслідувалися владою світською і церковною. Обґрунтовується положення про те, що філософ і художник генерують оцінне і особистісне ставлення до світу, що філософія наближується до мистецтва, що філософська творчість, як і художня творчість, це завжди висловлювання особистісне.

Ключові слова: «філософія для дітей», критичне мислення, «середня людина», «схильні до теорії», «вільна думка», філософ, художник, творчість.

SUMMARY

Kosyak V.A. About "philosophy for children" and adults.

There are doubts about the integrity of the cultivation of "critical thinking" in children by means of philosophy and their total ability to philosophical reflection, which is often lacking and "Das Man" – "the average person." It is shown that philosophy as an art of cognition is the prerogative of "haphazard to the theory", to "free thought", for which they were sporadically persecuted by the secular and ecclesiastical authorities. The argument is that the philosopher and the artist generate an appreciable and personal attitude towards the world that philosophy is approaching art, that philosophical creativity, as well as artistic creativity, is always a personal statement.

Key words: "philosophy for children", critical thinking, "average person", "subject to theory", "free thought", philosopher, artist, creativity.

УДК 747.012

Ю.В. Одробінський, В.В. Атланов

Миколаївська філія Київського національного
університету культури і мистецтв

ВЗАЄМОДІЯ ДИЗАЙНУ І СУЧАСНОГО АРТ-ПРОСТОРУ

Розглянуті позиції дизайну в сучасному арт-просторі України. Виявлена сутність креативного середовища. Проаналізований стан розвитку сучасного арт-простору в Україні. Наведені приклади використання дизайну в створенні креативного середовища. Доведено, що дизайн арт-об'єктів поступово виробив свою специфічну образно-естетичну мову. Досліджені основні ідеї об'ємно-планувального вирішення арт-простору та його компонентів. Висловлене припущення, що специфічною рисою пострадянської доби є організація арт-просторів у залишених приміщеннях колишніх фабрик і заводів. Охарактеризований дизайн обраних арт-середовищ Києва.

Виявлено, що сучасний дизайн характеризується інноваційною, авангардно-експериментальною спрямованістю, яка охоплює різні напрями

мистецтва. Серед них, зокрема, вагоме місце займає формування сучасного арт-простору. У ході дизайн-проекування художнього середовища використовується широка палітра засобів формотворення, в т.ч. активно використовуються образно-пластичні форми, мета яких – надання арт-простору високих художніх і стильових якостей. Доведено, що метою дизайну арт-просторів є висунення естетичних і конструкторських рішень для оформлення згаданих просторів. Задіяння досягнень дизайну для формування креативного середовища має спиратися на дотримання таких принципів: домінанти, композиційної рівноваги, інтеграції, акцентування. Дизайн більшості арт-просторів є зручним і може трансформуватися саме у те, що потрібно клієнтові.

Ключові слова: дизайн, арт-простір, креативний простір, креативне середовище, міське середовище, образно-пластична форма, художня творчість

Постановка проблеми. Розвиток дизайну в Україні є невід’ємною складовою більш масштабних процесів, зокрема формування сучасного арт-простору. У цій справі дизайн набуває гібридних форм, зокрема дослідники зазначають про становлення скульптурно-пластичного дизайну тощо.

Якщо дизайн вже докладно вивчений у науковій думці, то поняття арт-простору або художнього, креативного середовища лише входить до термінологічного апарату мистецтвознавця. Відповідно до одного із поширених визначень, арт-простір – це загальнодоступна територія, призначена для вільного самовираження, творчої діяльності й взаємодії людей [16, с. 660]. Крім того, це також спільність творчо орієнтованих осіб, котрі взаємодіють на певній арт-території. Тобто подвійність трактування поняття, що досліджується, передбачає розуміння його і як платформи, і як групи людей

Мета дизайну сучасного арт-простору – розробити й запропонувати рішення для організації значеннєвого простору на території певного об'єкта і живильного середовища для творчості. У завдання проекту дизайну в окремих випадках також входить реновація занедбаних територій, що прилягають до об'єкта.

З огляду на викладене необхідним вбачається здійснення спроби всебічного аналізу значення дизайну для розвитку арт-простору (зокрема, використовуючи в якості прикладу арт-простори Києва).

Взаємопов’язаність даної дослідницької проблеми із важливими питаннями інших наук. Питання співвіднесення дизайну й процесів формування арт-середовища знаходиться у рамках компетенції дослідників науки про дизайн, естетики, соціології, антропології, а також загальних проблем культурознавства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв’язання даної проблеми. Серед останніх наукових розробок стосовно ролі

дизайну у формуванні креативного арт-простору слід виокремити, зокрема, публікації таких вітчизняних авторів як А. Єфімова [3], А. Мастрова, Г. Хавхун [11], В. Михальчук [12], Н. Мусієнко [13], О. Шило, О. Івашко [18], О. Чепелик [17].

В інших країнах зазначена проблематика вивчається Д. Суховською [16], Л. Желондієвською [4], А. Закусиною [5], Г. Литвинцевою [9], М. Гришиним [2], О. Самойловою, Ю. Шаєвим [15], А. Девіесом, К. Толлервеєм [19], С. Маккуайром [10], К. Ньюарком [14] тощо. У розвідках вказаних авторів дається вичерпна характеристика трендам розвитку арт-простору, а також дизайну. Водночас оцінка співвідношення обох вказаних понять все ще належить до дослідницьких лакун.

Метою цієї публікації є дослідження ролі дизайну для сучасного арт-простору. *Об'єктом* дослідження виступає значення дизайну для конструювання арт-простору.

Виклад основного матеріалу. Креативне середовище із кожним роком стає все більшою мірою «модним» поняттям, що вживається у сполученні з такими словами як лофти, івент-майданчики, зони коворкінгу, арт-центри й арт-квартали, а також урбаністика (оскільки переважна більшість арт-просторів у світі розташована у містах чи міських агломераціях). Відмінною рисою арт-простору є спрямованість на діяльність людини у ролі не споживача чи працівника організації, а творця унікального продукту своєї особистості [16, с. 651].

Чим характеризується розвиток сучасного арт-простору в Україні? На думку вітчизняних науковців, його динаміка визначається такими факторами:

- сполученням багатьох течій – паблік-, ленд-, стріт-арту, орієнтованих на переосмислення основних категорій художньої творчості;
- використанням різних основних та оздоблювальних матеріалів – дерева, металу, каміння, скла, глини, кераміки, гіпсу, пластику, а також рослин;
- тематичною відповідністю образно-пластичних форм й просторової організації інтер'єру основній функції арт-середовища, а також динаміці й графіку руху його відвідувачів;
- установкою на експериментальне мистецтво [11, с. 527, 528].

Українські дослідники А. Мастрова й Г. Хавхун вважають, що дизайн-проекування інтер'єру передбачає задіяння широкої палітри засобів формотворення, серед яких, зокрема, важливе місце займає використання образно-пластичних форм, що у свою чергу включають у себе твори мистецтва, архітектури і художнього конструювання, які існують у просторі, мають предметний характер, виконуються шляхом обробки речового матеріалу, сприймаються глядачами безпосередньо і візуально [11, с. 527]. Якщо ж інтер'єр має всі ознаки арт-простору, то до дизайн-проекування висувуються підвищені вимоги, пов'язані з художньо-стильовими інноваційними формами.

Крім того, враховуючи напрацювання вказаних авторів, можна стверджувати, що використання дизайну у створенні художнього, креативного середовища, має здійснюватися виходячи із таких принципів:

- домінанти – повному підпорядкуванні всього арт-середовища або його найголовнішої частини певній образно-пластичній формі, що формує належні умови для найбільш ефективного сприйняття середовища глядачами;

- композиційної рівноваги – балансу елементів форми середовища між собою, балансу елементів композиції відносно її центру, а також врівноваження вільного простору інтер'єру через його заповнення образно-пластичною формою;

- інтеграції – поєднанні в арт-просторі пластики зовнішнього вигляду та утилітарної функції;

- акцентуванні – підкресленні одного з елементів дизайну (форми, кольору, розміщення), що досягається незвичним підходом, розташування у центрі композиції чи спеціальним застосуванням освітлення [11, с. 529-531]

А. Єфімова розглядає як окреме явище сучасний дизайн у міському середовищі. Вона переконана, що цей напрям позаінституційної мистецької діяльності постає важливим елементом конструювання міської ідентичності та діалогу із суспільством, його розвитку і, зважаючи на світовий досвід, є показником демократичної країни та складовою культурного брендингу сучасних міст [3, с. 143]. Дослідниця звертається до практики створення арт-просторів, стверджуючи, що в останні роки у нашій країні простежуються якісні зрушення у розвитку сучасного мистецтва в міському просторі. Зокрема, реалізовано низку комплексних проектів, що суттєво посприяли актуалізації нових урбаністичних арт-практик в Україні [3, с. 144]. Крім того, на думку А. Єфімової, дизайн відкритих міських просторів потребує належної підтримки на державному рівні, оскільки, незважаючи на розширення діапазону художніх практик, воно все ж залишається одним з ефективних державних інструментів (і традиційні монументальні об'єкти, і різноманітні альтернативні практики, починаючи від сучасних настінних розписів до соціальних проектів) [3, с. 145].

Можна погодитися із авторкою у тому, що розвиток дизайну креативних урбанізованих середовищ в Україні безпосередньо пов'язаний із політикою нашої держави із відновлення та збереження національної історичної пам'яті. Вказана політика у міському середовищі, зокрема, передбачає заходи з реконструкції старих але монументальних будівель, будівель-садиб, що відносяться до унікальної спадщини міста. Значна частина із цих споруд у подальшому отримують «нове життя», перетворюючись на креативні простори й арт-об'єкти.

Вітчизняні вчені О. Шило й О. Івашко, розглядаючи стріт-арт («вуличне мистецтво») у сучасному міському просторі, зауважують, що дизайн, який зайняв у сучасних умовах місце монументального мистецтва, поступово виробив свою специфічну образно-естетичну мову. В цьому контексті на межі

XX-XXI ст. і став з'являтися стріт-арт, на становлення виразних засобів якого мали впливи як традиційне монументальне мистецтво, так і сучасний дизайн міського середовища [18, с. 74]. Власне сам стріт-арт характеризується як тимчасовий вуличний дизайн (у різних його проявах – від баннера до настінної каліграфії) [18, с. 75].

В. Михальчук вивчає мистецьку галерею як феномен арт-простору сучасної України. Він переконаний, що фахівець у зазначеній сфері (галерист) є найважливішим агентом арт-бізнесу, оскільки він проводить селекцію, здійснює роботу з відібраними творами, піднімає їхній рейтинг, вводить у систему культурного обміну. Без діяльності галериста практично виключена можливість розкриття художнього об'єкта і зростання цін на нього. Зазначений фахівець при цьому гарантує не тільки якість, але і інвестиційну цінність твору мистецтва [12, с. 207]. Таким чином, арт-простір уже тривалий час перебуває у полі уваги вітчизняних дослідників.

Детальне дослідження ролі графічного дизайну в сучасному місті здійснене Л. Желондієвською, яка стверджує про те, що в культурі інформаційного суспільства друковане слово втрачає своє провідне положення, а формалізація лінійної комунікації, з її логічною системою побудови інформаційного повідомлення змінилася електронним гіпертекстом [4, с. 55]. Під «гіпертекстом» дослідниця розуміє принцип організації інформаційних масивів, де окремі елементи пов'язані між собою частіше асоціативно, ніж тематично. Саме цим асоціативним зв'язком і є графічний дизайн, який у місті трансформується у «простий і всеосяжний візуальний код» [5].

Як свідчить зарубіжний досвід [19, 20], основною ідеєю об'ємно-планувального рішення арт-простору є створення концептуально яскраво вираженого образу на основі існуючого обсягу, що плавно переходить у зовнішнє середовище, в ландшафт зеленої зони й прилягаючих територій, для сприйняття арт-центру як художнього твору.

Оскільки основний будинок арт-центру як правило є старовинним (принаймні так склалося традиційно), тобто достатньо масивним і статичним, дизайнери змінюють його динаміку, візуально розділивши фасад на три горизонтальні смуги, таким чином, щоби нижній ярус «відривав від землі», а верхній «розчиняв» масивний обсяг, підкреслюючи концептуальне рішення формоутворення середньої смуги, що вирішується у процесі ескізних пошуків [5]. Іноді фасад комплексу буває спроектований таким чином, щоб у вечірній час ставати екраном для різноманітних шоу, інсталяцій та інших візуальних вистав.

Територія арт-простору іноді розділена на дві основні зони: парадна й рекреаційна і може становити певний симбіоз міського парку й культурного середовища, яке розбите на безліч різноманітних геометричних фігур і розділена на зони, призначені для численних видів діяльності.

Специфічною рисою пострадянського простору є організація арт-просторів у покинутих приміщеннях колишніх фабрик і заводів. Після ремонту кожне із приміщень починає відігравати певні функції, будь то фото- й художні виставки, інсталяції, презентації, тренінги, майстер-класи чи концерти. Після чого в арт-просторі встановлюється новітнє технічне устаткування, що дозволяє віднести його до категорії споруджень, оснащених на професійному рівні. Тут можна зустрітися з мистецтвом стріт-арта, відвідати освітні проекти, танцювальну студію, театр, музичні фестивалі, академію комунікацій тощо. Іноді креативно використовується великий дах приміщення, де у теплу пору року проходять різні заходи, пов'язані з танцями, музикою, кіно й фото.

В Україні модерні урбаністичні арт-практики значною мірою поширилися у найбільших містах, ставши неодмінною складовою культурно-мистецького процесу. Впродовж останніх років ці практики досить динамічно розвиваються, створюючи моделі й платформи для майбутнього розвитку [3, с. 145].

У цьому контексті важливим є розгляд питання: якими рисами може бути охарактеризований дизайн арт-середовищ Києва? Насамперед, це орієнтація на креативну публіку, що звісно передбачає розташування у багатолюдних місцях. Зокрема, арт-простір «Smartville» знаходиться майже у самому центрі Києва поруч із метро «Університет». Він розмістився у стародавньому будинку 1873 року спорудження й із самого початку позиціонувався не тільки як арт-простір, але й як коворкінг чи бізнес-простір. «Smartville» представляє собою універсальний простір, де можуть проводитися конференції бізнес-формату, тренінги або майстер-класи, а також творчі заходи. Він також функціонує як арт-галерея (тут проходять виставки картин), а також як театр і мюзик хол. Кожний відвідувач може знайти для себе щось цікаве. Місце обладнане так, щоби кожний гість міг не тільки працювати, але й проводити час у творчій атмосфері.

«Smartville» складається із кількох приміщень, що мають різний дизайн і призначення. Серед них: гранд-хол, переговорна, тренінгова кімната, бібліотека, а також менша кімната на сім робочих місць (здаються в оренду), дах і коворкінг [7].

Вельми оригінальним з точки зору дизайну є київський арт-простір «Вежа» або «Вежа КПІ». Спочатку виникла ідея його дизайну – створити на території вежі першого корпусу НТУУ «КПІ» простір для студентів: місця культурного й соціального розвитку, місця де можна підготуватися до сесії, попрацювати над стартапом, провести виставку художників-початківців, фотографів або просто подивитися кіно.

Головна визначна пам'ятка «Вежі» – закручені сходи, які використовують і як галерею під час проведення тут виставок. Сходи ведуть на оглядовий майданчик, з якого відкривається приємний вид на парк КПІ.

На першому поверсі «Вежі» знаходиться кімната відпочинку, де є бібліотека, розетки, Інтернет, пуфики, робочі місця, чайник. Тут відпочивають, працюють і грають у настільні ігри. На самому верху «Вежі» – штаб-квартира –

місце для зустрічей, роботи, лекцій тощо. У майбутньому планується відкрити лекторій на першому поверсі й зробити окремих вхід у заклад [8].

Цікавим дизайном характеризується арт-простір «InVega» (неподалік від станції метро «Кловська») – місце, створене для втілення у життя найбільш оригінальних ідей тих людей, котрі прагнуть розвитку й вдосконалення, намагаються створити комунікаційні зв'язки майбутнього. Дизайн простору передбачає дві складові: Innovation (інновації) + Vega (одна із найбільш яскравих зірок). В освітньому просторі «InVega» проводяться заходи щодо найбільш актуальних тем, що сприяють професійному росту, збільшенню прибутку й задоволенню від своєї діяльності. Стильний дизайн інтер'єру залу, який знаходиться у пам'ятнику архітектури XIX століття підкреслить захід будь-якого формату [6].

Найбільш відомим арт-простором Києва є арт-заповідь «Платформа», який позиціонується творцями як найбільший креативний кластер в Україні. Простір розміщений на території колишнього Дарницького шовкового комбінату, загальною площею 120 тис. кв. м. Перетворити старий завод в арт-простір – цілком реально і прекрасним прикладом тому служить колишня електростанція, що функціонує тепер як галерея сучасного мистецтва, Tate modern у Лондоні.

Арт-заповідь «Платформа» на Лівому березі в Києві – це екосистема, що поєднує бізнес, фестивалі, коворкінг, мистецтво, ІТ-сферу, моду, освіту й інші індустрії креативної економіки. Уся площа арт-заводу розділена на кілька частин: «виставочна зона», якщо її можна так назвати, займає найбільший простір – це місце під відкритим небом, де проводяться фестивалі. Для виставок у майбутньому планується побудувати й оформити кілька холів [1].

Арт-кластер також використовується як концертний майданчик. Тут пройшов перший Atlas Weekend, фестивалі Kyiv Music Market і концерти українських та закордонних виконавців, у тому числі Gusgus й Skillet. На арт-заводі «Платформа» створено нічний клуб Boom Boom Room, а крім того, він регулярно стає резиденцією фестивалю сучасного мистецтва «Гогольфест».

Вирішення архітектурно-художнього дизайн-рішення арт-простору «Платформа» базувалося на ідеї підтримки його функціонального призначення оточенням, що викликають у людини асоціації з формами геометричних фігур. Вирішено було не тільки впорядкувати простір, але зробити його відкритим з усіх боків, концептуально яскраво вираженим.

Отже, в контексті вирішення завдань даного дослідження ми прийшли до наступних висновків:

– Сучасний дизайн характеризується інноваційною, авангардно-експериментальною спрямованістю, яка стосується, зокрема, формування сучасного арт-простору. У ході дизайн-проекування художнього середовища використовується широка палітра засобів формотворення, в т.ч. активно використовуються образно-пластичні форми, мета яких – надання арт-простору

високих художніх і стильових якостей. Задіяння досягнень дизайну для формування креативного середовища має спиратися на дотриманні таких принципів: домінанти, композиційної рівноваги, інтеграції, акцентування.

– Дизайнерський компонент арт-просторів столиці України може бути охарактеризований такими рисами (на прикладі таких закладів як «Smartville»): еклектика стилів (постмодерне оформлення у стародавніх приміщеннях XIX – початку XX століть); диференціація оформлення окремих приміщень для різних креативних цілей (конференції бізнес-формату, тренінги/майстер-класи, творчі заходи – виставки картин, театр і мюзик хол); використання оригінальних будівель (як у випадку з арт-простором «Вежа»). Дизайн більшості арт-просторів є зручним і може трансформуватися саме у те, що потрібно клієнтові. Окремі арт-простори, такі як «Платформа» позиціонують себе як креативні екосистеми.

До перспектив подальших досліджень, зокрема, слід віднести розгляд окремих арт-просторів в Україні у контексті їхньої художньо-естетичної цінності, а також оцінку такого перспективного напрямку сучасного дизайну як еко-дизайн.

ЛІТЕРАТУРА

1. Арт-завод «Платформа» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://artzavodplatforma.com>.
2. Гришин Н. Творческие метры / Н. Гришин // Секрет фирмы. – 2013. – № 3 (328). – С. 34-39.
3. Єфімова А. Сучасне мистецтво в міському просторі: перспективи та шляхи розвитку в Україні / А. Єфімова // Вісник Львівської національної академії мистецтв. – 2016. – Вип. 28. – С. 143-152.
4. Желондиевская Л. В. Гипертекст графического дизайна / Л. В. Желондиевская // Вестник Оренбургского государственного университета. – 2011. – №9 (128). – С. 54-57.
5. Закусина А. А. Графический дизайн как элемент эстетики городского пространства / А. А. Закусина [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/graficheskiy-dizayn-kak-element-estetiki-gorodskogo-prostranstva>.
6. Креативний простір «InVega» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://funtime.kiev.ua/kreativnie-prostranstva/invega>.
7. Креативний простір «Smartville» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://funtime.kiev.ua/kreativnie-prostranstva/smartville>.
8. Креативний простір «Вежа» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://funtime.kiev.ua/kreativnie-prostranstva/art-prostranstvo-vezha>.
9. Литвинцева Г. Ю. Креативные пространства – аудитории нового типа // Международный научно-исследовательский журнал. – 2016. – № 10-2 (52). – С. 201-202.

- 10.Маккуайр С. Медийный город. Медиа, архитектура и городское пространство / С. Маккуайр. – М. : Strelka Press, 2014. – 392 с.
- 11.Мастрова А. А. Принципи включення образно-пластичних форм в простір інтер'єру / А. А. Мастрова, Г. М. Хавхун // Сучасні проблеми архітектури та містобудування. – 2017. – Вип. 47. – С. 527-531.
- 12.Михальчук В. В. Мистецька галерея як феномен арт-простору сучасної України / В. В. Михальчук // Мистецтвознавчі записки. – 2014. – Вип. 26. – С. 201-210.
- 13.Мусієнко Н. Public art у просторі сучасного міста: Київська практика / Н. Мусієнко // Сучасні проблеми дослідження, реставрації та збереження культурної спадщини. – 2010. – №7. – С. 136-149.
- 14.Ньюарк К. Что такое графический дизайн? / К. Ньюарк. – М. : АСТ, Астрель, 2014. – 256 с.
- 15.Самойлова Е. О. Арт-пространство умного города: перспективы развития / Е. О. Самойлова, Ю. М. Шаев [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://cyberleninka.ru/article/n/art-prostranstvo-umnogo-goroda-perspektivy-razvitiya>.
- 16.Суховская Д. Н. Реализация творческого потенциала населения через креативные пространства города: лофты, зоны коворкинга, арт-территории / Д. Н. Суховская // Молодой ученый. – 2013. – № 10. – С. 650-652.
- 17.Чепелик О. Суспільне замовлення для урбаністичних просторів / О. Чепелик // Сучасні проблеми дослідження, реставрації та збереження культурної спадщини: Зб. наук. праць ІПСМ НАМУ. – 2009. – № 6. – С. 430-443.
- 18.Шило О. В. Монументальне мистецтво і стріт-арт в сучасному міському просторі / О. В. Шило, О. Д. Івашко // НВБ. – 2016. – № 2. – С. 74-78.
- 19.Davies Alice, Tollervey Kathryn. The Style of Coworking: Contemporary Shared Workspaces. – Prestel Publishing, 2013. – 159 с.
- 20.Supporting Places of Work: Incubators, Accelerators and Co-working Spaces. – London: URS Infrastructure & Environment UK Limited, 2014. – 136 с.

REFERENCES

1. Art-zavod «Platforma» [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupu: <http://artzavodplatforma.com>.
2. Grishin N. Tvorcheskie metry / N. Grishin // Sekret firmy. – 2013. – № 3 (328). – S. 34-39.
3. Yefimova A. Suchasne mistectvo v miskomu prostori: perspektivi ta shlyahi rozvitku v Ukrayini / A. Yefimova // Visnik Lvivskoyi nacionalnoyi akademiyi mistectv. – 2016. – Vip. 28. – S. 143-152.
4. Zhelondievskaya L. V. Gipertekst graficheskogo dizajna / L. V. Zhelondievskaya // Vestnik Orenburgskogo gosudarstvennogo universiteta. – 2011. – №9 (128). – S. 54-57.

5. Zakusina A. A. Graficheskij dizajn kak element estetiki gorodskogo prostranstva / A. A. Zakusina [Elektronnyj resurs]. – Rezhim dostupa: <https://cyberleninka.ru/article/n/graficheskij-dizajn-kak-element-estetiki-gorodskogo-prostranstva>.
6. Kreativnij prostir «InVega» [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupu: <https://funtime.kiev.ua/kreativnie-prostranstva/invega>.
7. Kreativnij prostir «Smartville» [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupu: <https://funtime.kiev.ua/kreativnie-prostranstva/smartville>.
8. Kreativnij prostir «Vezha» [Elektronnij resurs]. – Rezhim dostupu: <https://funtime.kiev.ua/kreativnie-prostranstva/art-prostranstvo-vezha>.
9. Litvinceva G. Yu. Kreativnye prostranstva – auditorii novogo tipa // Mezhdunarodnyj nauchno-issledovatel'skij zhurnal. – 2016. – № 10-2 (52). – S. 201-202.
10. Makkuajr S. Medijnyj gorod. Media, arhitektura i gorodskoe prostranstvo / S. Makkuajr. – M. : Strelka Press, 2014. – 392 c.
11. Mastrova A. A. Principi vkladchennya obrazno-plastichnih form v prostir inter'yeru / A. A. Mastrova, G. M. Havhun // Suchasni problemi arhitekturi ta mistobuduvannya. – 2017. – Vip. 47. – S. 527-531.
12. Mihalchuk V. V. Misticka galereya yak fenomen art-prostoru suchasnoyi Ukrayini / V. V. Mihalchuk // Mistectvoznachchi zapiski. – 2014. – Vip. 26. – S. 201-210.
13. Musiyenko N. Public art u prostori suchasnogo mista: Kiyivska praktika / N. Musiyenko // Suchasni problemi doslidzhennya, restavracyi ta zberezhennya kulturnoyi spadshini. – 2010. – №7. – S. 136-149.
14. Nyuark K. Chto takoe graficheskij dizajn? / K. Nyuark. – M. : AST, Astrel, 2014. – 256 s.
15. Samojlova E. O. Art-prostranstvo umnogo goroda: perspektivy razvitiya / E. O. Samojlova, Yu. M. Shaev [Elektronnyj resurs]. – Rezhim dostupa: <https://cyberleninka.ru/article/n/art-prostranstvo-umnogo-goroda-perspektivy-razvitiya>.
16. Suhovskaya D. N. Realizaciya tvorcheskogo potenciala naseleniya cherez kreativnye prostranstva goroda: lofty, zony kovorkinga, art-territorii / D. N. Suhovskaya // Molodoj uchenyj. – 2013. – № 10. – S. 650-652.
17. Chepelik O. Suspilne zamovlennya dlya urbanistichnih prostoriv / O. Chepelik // Suchasni problemi doslidzhennya, restavracyi ta zberezhennya kulturnoyi spadshini: Zb. nauk. prac IPSM NAMU. – 2009. – № 6. – C. 430-443.
18. Shilo O. V. Monumentalne mistectvo i strit-art v suchasnomu miskomu prostori / O. V. Shilo, O. D. Ivashko // NVB. – 2016. – № 2. – S. 74-78. Davies Alice, Tollervey Kathryn. The Style of Coworking: Contemporary Shared Workspaces. – Prestel Publishing, 2013. – 159 p.
19. Davies Alice, Tollervey Kathryn. The Style of Coworking: Contemporary Shared Workspaces. – Prestel Publishing, 2013. – 159 c.

20.Supporting Places of Work: Incubators, Accelerators and Co-working Spaces. – London: URS Infrastructure & Environment UK Limited, 2014. – 136 p.

АННОТАЦИЯ

Одробинський Ю. В., Атланов В.В. Взаимодействие дизайна и современного арт-пространства

Рассмотрены позиции дизайна в современном арт-пространстве Украины. Выявлена сущность креативной среды. Проанализированы черты развития современного арт-пространства в нашей стране. Приведены принципы использования дизайна в создании художественной, креативной среды. Доказано, что дизайн арт-объектов постепенно выработал свой специфический образно-эстетический язык. Исследованы основные идеи объемно-планировочного решения арт-пространства и его компоненты. Высказано предположение, что специфической чертой постсоветского пространства является организация арт-пространств в покинутых помещениях бывших фабрик и заводов. Охарактеризованы дизайн отдельных арт-платформ Киева.

Выяснено, что современный дизайн характеризуется инновационной, авангардно-экспериментальной направленностью, которая охватывает разные направления искусства. Среди них, в частности, весомое место занимает формирование современного арт-пространства. В ходе дизайн-проектирования художественной среды используется широкая палитра средств формообразования, в т.ч. активно используются образно-пластические формы, цель которых – предоставление арт-пространству высоких художественных и стилевых качеств. Доказано, что целью дизайна арт-пространств является выдвигание эстетических и конструкторских решений для оформления упомянутых пространств. Задействование достижений дизайна для формирования креативной среды должно опираться на соблюдение таких принципов: доминанты, композиционного равновесия, интеграции, акцентирования. Дизайн арт-пространств является удобным и может трансформироваться именно в то, что нужно клиенту.

Ключевые слова: *дизайн, арт-пространство, арт-платформа, креативное пространство, креативная среда, городская среда, образно-пластическая форма*

SUMMARY

Odrobinsky YU.V., Atlanov V.V. Interaction of design and modern art space

Design line items in the modern art space of Ukraine are considered. The entity of the creative environment is revealed. Lines of development of the modern art space in our country are analyzed. The principles of use of design are given in creation of the art, creative environment. It is proved that the design of art objects

gradually worked out the specific figurative and esthetic language. The main ideas of the space-planning solution of art space and its component are probed. It is suggested that peculiar feature of the former Soviet Union is the organization of art spaces in the left locations of the former factories and plants. Are described design of certain art platforms of Kiev.

It is clarified that the modern design is characterized by an innovative, vanguard and experimental directivity which envelops the different directions of art. Among them, in particular, the powerful place is taken by formation of the modern art space. In the course the design - design of artistic environment is used a wide palette of means of shaping, including figurative and plastic forms which purpose – provision to art space of high art and style qualities are actively used. It is proved that the purpose of design of art spaces is promotion of esthetic and designer decisions for design of the mentioned spaces. Involvement of achievements of design for formation of the creative environment shall lean on respect for such principles: dominants, composition equilibrium, integration, emphasis. The design of art spaces is convenient and can be transformed to what is necessary for the client.

Keywords: *design, art space, art platform, creative space, creative environment, urban environment, figurative and plastic form.*

УДК 167+165.12+303.

Т.О. Глухов

Сумський державний педагогічний
університетімені А.С. Макаренка

ДЖЕРЕЛА ТА ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КОГНІТИВНОГО ПІДХОДУ

Стаття присвячена аналізу чинників, пов'язаних із зародженням когнітивного наукового напрямку, а також особливостей його подальшої трансформації. Наголошується, що когнітивні науки із самого початку формувалися як принципово міждисциплінарний напрям досліджень. Автор розглядає сутність когнітивної революції в науці, порівнюючи її з інформаційно-комп'ютерною революцією. Характеризуються окремі дисципліни, які відносяться до комплексу когнітивних наук. Розглядається дискусійне питання щодо існування (можливості) єдиної когнітивної науки.

Ключові слова: *когнітивні науки, когнітивна революція, мозок, свідомість, міждисциплінарність, когнітивний підхід, філософія свідомості.*

Постановка проблеми. Аналіз становлення та еволюції того комплексу ідей, який отримав назву «когнітивні науки», має не лише історичне значення. Він дозволяє глибше зрозуміти сучасний стан справ в цій царині досліджень, визначити перспективні напрямки подальшої роботи і т. ін. Еволюції когнітивістики вчені присвятили чимало змістовних розвідок. У той же час низка